41998Y0715(01)

15.7.2000 ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ C 220/1

PŘEDVSTUPNÍ PAKT O ORGANIZOVANÉ TRESTNÉ ČINNOSTI MEZI ČLENSKÝMI STÁTY EVROPSKÉ UNIE A KANDIDÁTSKÝMI ZEMĚMI STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY A KYPREM

(Text schválený Radou ve složení pro SVV dne 28. května 1998)

(98/C 220/01)

My, ministři spravedlnosti a vnitra členských států Evropské unie, jednajíce ve funkci členů Rady Evropské unie a v plné spolupráci s Komisí (dále jen „členské státy EU“),

a

my, ministři spravedlnosti a vnitra kandidátských zemí střední a východní Evropy, včetně pobaltských států, a Kypru,

PO NAŠÍ SCHŮZCE v Bruselu dne 28. května 1998,

PO POSOUZENÍ akčního plánu Evropské unie pro boj proti organizované trestné činnosti [1], který byl schválen Evropskou radou v Amsterodamu v červnu 1997, a zejména jeho doporučení č. 3,

ZDŮRAZŇUJÍCE naši společnou oddanost demokracii, lidským právům a právnímu státu a vědomi si skutečnosti, že organizovaná trestná činnost představuje závažné ohrožení těchto hodnot, neboť proniká do vládních struktur, obchodu, finančního světa i všech vrstev společnosti, narušuje je a rozkládá,

JSOUCE SI VĚDOMI, že pro účinnou spolupráci při vymáhání práva a justiční spolupráci na vnitrostátní i mezinárodní úrovni jsou nezbytné přinejmenším tyto základní předpoklady:

— účinně strukturovaná policejní správa vybavená pravomocemi k provádění zásahů, kvalifikovaným personálem a potřebným technickým vybavením pro účinný boj proti trestné činnosti,

— soudní systém s dostatečnými pravomocemi opírající se o zásady moderních norem hmotného a procesního práva,

— dostatečné právní základny pro boj proti korupci a jejich důsledné uplatňování,

— schopnost donucovacích orgánů bojovat v praxi s organizovanou trestnou činností včetně trestné činnosti spojené s drogami a mezinárodním nedovoleným obchodem se zbraněmi, zabavovat výnosy z trestné činnosti a bránit praní peněz,

— dostatečné prostředky pro boj proti zneužívání drog,

— přísné kontroly v oblasti dovoleného nabývání zbraní,

PEVNĚ ROZHODNUTI úzce spolupracovat v boji proti organizované trestné činnosti a jiným formám závažné trestné činnosti, včetně obchodu s lidmi a organizovaného nedovoleného přistěhovalectví,

ROVNĚŽ PEVNĚ ROZHODNUTI zlepšovat mezinárodní spolupráci s cílem vyřešit tento jev,

S OHLEDEM NA Berlínskou deklaraci ze září 1994, na světovou ministerskou konferenci OSN o mezinárodní organizované trestné činnosti z listopadu 1994, na 40 doporučení skupiny G7/P8 ze dne 12. dubna 1996 o boji

[1] Úř. věst. C 251, 15.8.1997, s. 1.

proti mezinárodní organizované trestné činnosti, na 25 doporučení skupiny G7/P8 z ministerské konference o terorismu ze dne 30. července 1996 a na 10 zásad týkajících se boje proti trestné činnosti páchané s využitím špičkové techniky, které byly schváleny skupinou G8 dne 10. prosince 1997,

UZNÁVAJÍCE skutečnost, že již dnes vytváříme společný pohled na to, jak bojovat s organizovanou trestnou činností, neboť jsme všichni přijali některé mezinárodní nástroje týkající se boje proti organizované trestné činnosti,

S OHLEDEM NA jednání o organizované trestné činnosti, která probíhají na jiných mezinárodních fórech, například v rámci OSN, kde se v současné době na základě podnětu Polské republiky prověřuje možnost přípravy úmluvy OSN o organizované trestné činnosti,

UZNÁVAJÍCE spolupráci, která již probíhá mezi našimi orgány, a přejíce si tuto spolupráci posilovat jak v současnosti, tak i v dlouhodobé perspektivě,

PŘEJÍCE SI vytvořit za tímto účelem pakt, který během předvstupního období přispěje k rozšiřování stávající spolupráce,

BEROUCE V ÚVAHU, že pro země střední a východní Evropy a Kypr je nezbytné před vstupem do EU zavést do praxe *acquis* EU,

PROHLAŠUJEME TOTO:

Zásada 1

Potvrzujeme naše odhodlání plně spolupracovat v boji proti organizované trestné činnosti ve všech jejích podobách a proti jiným formám závažné trestné činnosti.

Zásada 2

Bereme s uspokojením na vědomí, že země střední a východní Evropy a Kypr vyjádřily svůj úmysl přistoupit k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z roku 1959, jakož i k mezinárodním úmluvám uvedeným v doporučení č. 13 akčního plánu Evropské unie pro boj proti organizované trestné činnosti a účinně je uplatňovat. Dojde k tomu co nejdříve, jak to stanovuje doporučení č. 13.

Jedná se o tyto mezinárodní úmluvy uvedené v doporučení č. 13, ze kterých jsme všichni některé ratifikovali:

— Evropská úmluva o vydávání (Paříž 1957),

— Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vydávání (Štrasburk 1978),

— Protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních (Štrasburk 1978),

— Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (Štrasburk 1990),

— Úmluva o vzájemné pomoci mezi celními správami a protokol k této úmluvě (Neapol 1967) ([1]),

— Úmluva o nedovoleném obchodu po moři, kterou se provádí článek 17 úmluvy OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (Štrasburk 1995),

— Úmluva proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (Vídeň 1988),

— Evropská úmluva o potlačování terorismu (Štrasburk 1977).

Dále bereme s uspokojením na vědomí úmysl zemí střední a východní Evropy a Kypru přijmout a v praxi vynucovat právní předpisy, které jim umožní ještě před vstupem do EU ratifikovat úmluvy uvedené v doporučení č. 14 akčního plánu pro boj proti organizované trestné činnosti.

Zásada 3

Máme v úmyslu spolupracovat při rozvoji a účinné činnosti ústředních donucovacích a justičních orgánů, jejichž úkolem je boj proti organizované trestné činnosti. Jedná se především o orgány uvedené v doporučení č. 1 (vnitrostátní ústřední orgány pro koordinaci boje proti organizované trestné činnosti), v doporučení č. 19 (vnitrostátní ústřední kontaktní pracoviště pro

([1]) Poznamenáváme, že tato úmluva není otevřena k podpisu kandidátským zemím.

výměnu informací), v doporučení č. 20 (vnitrostátní multidisciplinární týmy) a v doporučení č. 21 (Evropská soudní síť) akčního plánu pro boj proti organizované trestné činnosti.

Podle příslušných vnitrostátních právních předpisů napomáhají tyto orgány rovněž:

— při rychlé a účinné mezinárodní policejní a justiční spolupráci v oblasti boje proti organizované trestné činnosti a

— při vnitrostátní koordinaci boje proti organizované trestné činnosti.

O zřízení vnitrostátních kontaktních pracovišť podle doporučení č. 19 akčního plánu budeme informovat generální sekretariát Rady Evropské unie, který tuto informaci předá dále všem dotyčným stranám.

Jelikož jsme si vědomi, že pro dosažení úspěchu v boji proti organizované trestné činnosti je nezbytná koordinace při vyšetřování trestných činů, domníváme se, že by bylo vhodné při plném respektování ústavního pořádku každého z našich států zvážit zřízení multidisciplinárních integrovaných týmů na vnitrostátní úrovni, jak to předpokládá doporučení č. 20 akčního plánu pro boj proti organizované trestné činnosti. Máme v úmyslu organizovat občasné schůzky těchto týmů, popřípadě i s pomocí Europolu, na kterých se budou projednávat společné strategie a akce.

Dohodli jsme se, že s pomocí Europolu navrhneme a zpracujeme společnou roční strategii, ve které pojmenujeme nejvýznamnější společně pociťovaná ohrožení, která organizovaná trestná činnost představuje. Za tímto účelem se budou za každého předsednictví Rady pořádat schůzky, na nichž se bude zpracovávat a přezkoumávat tato roční strategie, která by mohla výhodně těžit ze zkušenosti výroční zprávy EU o organizované trestné činnosti. Země střední a východní Evropy a Kypr jsou ochotny vyplnit dotazník EU sestavený za tímto účelem a budou přiměřeně informovány o činnosti kontaktní a podpůrné sítě Rady i o činnosti Europolu.

Zásada 4

Zdůrazňujeme význam úzké spolupráce v otázkách souvisejících s rychlou a účinnou výměnou informací v rámci vyšetřování a vzájemné právní pomoci, stejně jako v oblasti operativní podpory a podpory při vyšetřování.

Země střední a východní Evropy a Kypr posoudí možnost zřízení kontaktních pracovišť pro justiční spolupráci, která by umožňovala spolupráci jak mezi těmito zeměmi navzájem, tak i s členskými státy EU, s cílem jejich postupného začleňování do sítě EU.

Zásada 5

Přikládáme velký význam vzájemné výměně informací mezi donucovacími orgány, přičemž musí být zajištěna ochrana osobních údajů. Tato výměna informací by se měla uskutečňovat nejen jako součást výměny informací v rámci konkrétních vyšetřování, ale také pro účely shromažďování a sdílení informací při vypracovávání dlouhodobých strategií.

Jsme si vědomi významu shromažďování informací o zločineckých skupinách a místech jejich působení, neboť umožňují provádět účinnou analýzu.

Zdůrazňujeme, že je důležité zajistit, aby výměna informací probíhala vždy v souladu s platnými předpisy o ochraně údajů, zejména s Úmluvou Rady Evropy o ochraně osob s ohledem na automatizované zpracování osobních údajů ze dne 28. ledna 1981. Konstatujeme s uspokojením, že země střední a východní Evropy a Kypr, pokud tak ještě neučinily, mají v úmyslu co nejdříve tuto úmluvu ratifikovat.

Zdůrazňujeme nezbytnost poskytnout co nejúplnější ochranu citlivým informacím získávaným od jiných zemí. Vyzýváme příslušné orgány každého z našich států, aby ostatním sdělily své požadavky ohledně poskytování informací při soudních a správních řízeních a předem projednaly možné obtíže vyplývající z těchto požadavků. V této souvislosti se domníváme, že předávající stát by měl mít možnost před rozhodnutím o předání citlivých informací stanovit podmínky pro jejich ochranu, které musí přijímající stát dodržet.

Zásada 6

Domníváme se, že při vyšetřováních a akcích je velice důležitá i vzájemná praktická pomoc.

Vzájemná praktická pomoc může zahrnovat:

— pomoc v oblasti vzdělávání a technického vybavení,

— společnou činnost při vyšetřování a zvláštní akce, popřípadě i s pomocí Europolu,

— usnadňování přeshraniční spolupráce donucovacích a justičních orgánů při dlouhodobých vyšetřováních i jednorázových akcích, a to zejména urychleným vyřizováním příslušných žádostí a logistickou podporou při uskutečňování této spolupráce,

— vzájemnou výměnu pracovníků donucovacích a justičních orgánů formou stáží při vyšetřováních týkajících se našich zemí.

Zdůrazňujeme význam a účinnost technik, například elektronického sledování, utajených akcí a sledovaných dodávek. Naším záměrem je umožnit mezinárodní spolupráci v těchto oblastech a brát přitom plně v úvahu dopad na lidská práva.

Zásada 7

Přikládáme velký význam dvoustranným i vícestranným společným projektům v oblasti vynutitelnosti práva. Tato forma spolupráce by měla být uplatňována především u těch oblastí organizované trestné činnosti, které způsobují společné přeshraniční problémy, a měla by vycházet z projektů, které přijala Rada Evropské unie na svém zasedání dne 4. prosince 1997.

Uvědomujeme si nezbytnost zřizovat a používat v případě potřeby a v souladu s příslušnými rozhodnutími Rady EU programy na ochranu svědků a osob, které spolupracují při soudním řízení a nezbytnost vzájemně si přitom pomáhat, a to zejména povolením možnosti přijímat na základě vzájemné dohody tyto osoby v našich zemích.

Zásada 8

Zdůrazňujeme význam Europolu při zprostředkování informací i z hlediska poskytování analytických posudků a operativní podpory, která bude v budoucnosti poskytována také zemím střední a východní Evropy a Kypru.

Země střední a východní Evropy a Kypr mají tedy v úmyslu co nejdříve učinit nezbytné přípravy, které by jim umožnily v době vstupu do EU současně přistoupit i k úmluvě o Europolu a také zřídit příslušné národní jednotky.

S uspokojením bereme na vědomí, že země střední a východní Evropy a Kypr navazují předběžné kontakty s protidrogovou jednotkou Europolu, a tyto kontakty vítáme. Dále konstatujeme, že jakmile vstoupí úmluva o Europolu v platnost, mají země střední a východní Evropy a Kypr po přijetí tohoto paktu v úmyslu zahájit přípravy na formální dohody, zejména ohledně vysílání styčných důstojníků do Haagu. Rada EU i Komise mají v úmyslu pomáhat zemím střední a východní Evropy a Kypru při zřizování nezbytných národních jednotek a rozšířit financování prostřednictvím příslušných programů Společenství podle zásad, které se na ně vztahují.

Zásada 9

S uspokojením jsme vzali na vědomí, že v zájmu rychlého a účinného vyřizování právní pomoci při dožádání a jiných žádostí v oblasti justice jsou země střední a východní Evropy a Kypr připraveny učinit prohlášení o správných postupech podle společné akce o správných postupech při poskytování vzájemné právní pomoci v trestních věcech [1], přijaté Radou dne 29. června 1998.

Zásada 10

Abychom zabránili tomu, že pachatelé budou těžit z rozdílů mezi našimi nestejnými právními systémy a nacházet tak spolehlivé útočiště, zdůrazňujeme význam včasné ratifikace úmluv EU o vydávání z let 1995 a 1996 vypracovaných v rámci EU, a v případě zemí střední a východní Evropy a Kypru význam přijetí právních předpisů, které jim umožní přistoupit v době vstupu do EU k těmto úmluvám. Současně vyjadřujeme náš úmysl využívat co nejméně možnosti výhrad poskytovaných těmito úmluvami. Zajistíme účinné uplatňování zásady „*aut dedere, aut iudicare*“.

Zásada 11

Měly by být lépe prozkoumány možnosti, které úředníkům donucovacích a justičních orgánů nabízejí různé programy, například Phare a MEDA a dále příslušné zvlášť zaměřené programy pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí, například OISIN, GROTIUS, STOP, Odysseus nebo Falcone. Zejména by mělo být podporováno vzdělávání, které by napomáhalo dokonalému pochopení problematiky organizované trestné činnosti, a hodnocení a zdokonalování způsobů, jak se s ní vypořádat. Při vzdělávání by bylo možno využít některých výcvikových modulů, například těch, které vypracovalo Sdružení evropských policejních akademií (SEPA).

Zásada 12

Domníváme se, že jednou z nejzávažnějších hrozeb pro naše společnosti je korupce, která poškozuje občany a soukromé i veřejné subjekty. Proto zdůrazňujeme nezbytnost zavedení společného a úplného postupu proti všem jejím formám. Poté, co se tento postup rozvine, budeme organizovat za tímto účelem pravidelné

[1] Úř. věst. L 191, 7.7.1998, s. 1.

konzultace společně s příslušnými orgány Rady a Komise a členské státy EU se budou snažit země střední a východní Evropy a Kypr do této činnosti zapojit.

Zásada 13

Souhlasíme, že pro boj proti praní peněz by mělo dojít k úplnému použití 40 doporučení FATF, směrnice Rady 91/308/EHS ze dne 10. června 1991 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz ([1]) a Úmluvy o praní, vysledování, zajištění a propadnutí výnosů z trestné činnosti z roku 1990.

Vyjadřujeme náš záměr zřídit, pokud jsme tak ještě neučinili, finanční zpravodajské jednotky na vnitrostátní úrovni, kterými se podle skupiny EGMONT rozumí: „vnitrostátní ústřední orgán příslušný pro přijímání (a pokud je to povoleno, i pro dožádání), analyzování a předávání příslušným orgánům zjištěných finančních informací:"

i) které se týkají podezření na příjmy z trestné činnosti nebo

ii) které jsou požadovány na základě právních předpisů daného státu pro boj proti praní peněz.

Zásada 14

Ke zlepšení stávající spolupráce mezi členskými státy EU a zeměmi střední a východní Evropy a Kyprem, bychom měli co nejlépe využívat našich styčných úředníků a styčných soudců a státních zástupců; zdůrazňujeme, že je žádoucí tyto úmluvy rozšiřovat.

Zásada 15

Provedením tohoto paktu vyjádřeného výše uvedenými zásadami pověříme skupinu, která bude tvořena odborníky ze všech států účastnících se tohoto paktu. Provádění paktu je založeno na těchto základech:

— výchozím bodem je akční plán Evropské unie pro boj proti organizované trestné činnosti a činnost je zaměřena na zjišťování a potlačování ohrožení, které představuje mezinárodní organizovaná trestná činnost,

— pravidelné sledování a vyhodnocování toho, čeho bylo v jednotlivých zemích dosaženo v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, a v případě potřeby určování priorit pro jednotlivé země. Na toto sledování a vyhodnocování navazuje kolektivní hodnocení odborníků členských států a Komise, a to v širším rámci procesu rozšiřování EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí,

— plánování, provádění a společné vyhodnocování projektů boje proti organizované trestné činnosti, popřípadě zapojením Europolu, jejichž cílem bude mimo jiné určení oblastí, ve kterých by zemím střední a východní Evropy a Kypru pomohla v jejich přípravě na členství v EU technická a finanční pomoc.

V Bruselu dne 28. května 1998.

Za Radu

předseda

J. STRAW

([1]) Úř. věst. L 166, 28.6.1991, s. 77.